

**WYKORZYSTANIE PRZEZ ŚLEDZCZEGO WYNIKÓW
POSTĘPOWANIA ŚLEDZCZEGO W SPRAWIE WYJAŚNIENIA
OKOLICZNOŚCI FAKTYCZNYCH POPEŁNIENIA
PRZESTĘPSTWA**

Artykuł dotyczy problemu poznania w postępowaniu przygotowawczym i postępowaniu śledczym jak również związanych z nimi kwestii wykorzystania indywidualnych osiągnięć jednostek śledczych w postępowaniu karnym.

Słowa kluczowe: poznanie; przestępstwo; postępowanie przygotowawcze; postępowanie śledcze.

**APPLYING BY INVESTIGATOR THE RESULTS OF
OPERATIONAL INVESTIGATIVE COGNITION OF THE
FACTUAL CIRCUMSTANCES COMMITTING A CRIME**

J. Kolesnyk
doktorant
Narodowej Akademii
Służb
Bezpieczeństwa Ukrainy,
m. Kijów, Ukraina

Annotation: the article deals with the problem of knowledge in the pre-trial investigation and investigative operations and the related issue of using certain results of operational units' activity in the criminal proceedings.

Key words: cognition; crime; pre-trial investigation; operational investigative activity.

138

**ВИКОРИСТАННЯ СЛІДЧИМ РЕЗУЛЬТАТІВ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОГО
ПІЗНАННЯ ФАКТИЧНИХ ОБСТАВИН ВЧИНЕННЯ ЗЛОЧИНУ**

Анотація: в статті розглядаються проблеми пізнання в досудовому розслідуванні та оперативно-розшуковій діяльності й пов'язані з ними питання використання окремих результатів діяльності оперативних підрозділів у кримінальному провадженні.

Ключові слова: пізнання; злочин; досудове розслідування; оперативно-розшукова діяльність.

Здійснення досудового розслідування завжди спрямоване на пізнання обставин вчинення кримінального правопорушення і основними засобами такого пізнання виступають слідчі та негласні слідчі (розшукові) дії. Діяльність оперативно-розшукова часто втілюється у форму проведення різноманітних оперативно-розшукових заходів, завданням яких ставиться виявлення й фіксація відомостей про факти, які носять протиправний характер. Останнє набуває особливого значення в разі дослідження подій та їх наслідків, які носять або можуть носити з достатнім рівнем вірогідності кримінально-правовий характер. Саме в такому аспекті мова йде про пізнання слідчими й оперативними співробітниками обстановки й обставин підготовки, вчинення суспільно-небезпечних діянь, що мають знаки злочину, яке є предметом вивчення криміналістів та фахівців в галузі кримінального процесу й теорії оперативно-розшукової діяльності. Це дає підстави стверджувати, що пізнання обставин кримінального правопорушення може мати місце під час здійснення і кримінальної процесуальної, і оперативно-розшукової діяльності. Використання слідчим, прокурором, судом в доказуванні результатів пізнання, які отримані

оперативними підрозділами, має беззаперечно важливе значення проте повинно здійснюватись із суворим дотриманням відповідних процесуальних норм. Чинне кримінальне процесуальне законодавство України ґрунтується на виважених наукових теоріях, продовжує закладені в його нормах вітчизняні традиції і водночас враховує передову практику Європейських держав із використання можливостей протидії злочинності не лише силами органів досудового розслідування та суду, а й завдяки надання можливості використання в інтересах кримінального судочинства потужного потенціалу оперативно-розшукових підрозділів правоохоронних органів.

Метою цієї статті є розгляд питань, що розкривають не лише можливість, а й доцільність використання слідчими в доказуванні за кримінальним провадженням результатів оперативно-розшукового пізнання обставин вчинення злочину та визначення пізнавального значення матеріалів ОРД для досудового розслідування. Актуальність розгляду зазначених проблем зумовлена потребою теоретичного обґрунтування практики застосування норм чинного кримінального процесуального законодавства України в діяльності органів досудового слідства, що пов'язане із використанням слідчим, прокурором матеріалів, отриманих під час здійснення оперативно-розшукових заходів, для забезпечення потреб кримінального провадження.

Чинним КПК України не передбачено такого джерела доказів як "протоколи оперативно-розшукових заходів", проте введено поняття окремого джерела доказів – "документ", що суттєво розширює можливості використання слідчим, прокурором в доказуванні документів, складених уповноваженими на те співробітниками оперативних підрозділів під час здійснення ними оперативно-розшукової діяльності. Належне наукове обґрунтування таких можливостей і розроблення порядку, правил, тактичних прийомів використання матеріалів ОРД в інтересах кримінального судочинства – сучасне завдання юридичної науки.

139

Положеннями ст. 2 КПК України визначено, що важливим завданням кримінального провадження є захист особи, суспільства та держави від кримінальних правопорушень, охорона прав, свобод та законних інтересів учасників кримінального провадження, а також забезпечення швидкого, повного та неупередженого розслідування і судового розгляду [1, с.7]. Виконання цього завдання стає можливим лише у випадку належного пізнання слідчим, прокурором під час досудового розслідування і судом під час судового розгляду усіх обставин вчиненого кримінального правопорушення. Тобто повинно мати місце встановлення відповідності уявлень учасників судового пізнання про всі фактичні обставини кримінального правопорушення, що є необхідними для правильного вирішення провадження по суті, обставинам, які мали місце в дійсності. Для встановлення цих обставин використовують як загальні закони пізнання, так і особливі правила кримінального процесуального доказування, що застосовують для пізнання істини в її процесуальному розумінні.

Встановлення конкретних обставин кримінального правопорушення як справжності конкретного одиничного факту, а також екстремальність самого дослідження під час досудового розслідування передбачає складний характер такого роду пізнання. В орбіту процесуального дослідження потрапляє широкий спектр обставин, котрі мають як пряме, так і опосередковане відношення до об'єкта кримінального процесуального пізнання. Лише під час кримінально-процесуальної діяльності можна отримати інформацію про факти, які мають особливе значення в кримінальному провадженні, а також про обставини, які мають юридичне значення. Будучи різновидом пізнання в широкому розумінні цього слова і маючи всі притаманні йому властивості, пізнавальна діяльність слідчого, прокурора відрізняється й суттєвою специфікою, яка полягає насамперед в тому, що пізнання під час

доказування здійснюється встановленими законом способами і з дотриманням чітко визначених умов дослідження. То ж не дарма процесуалісти здавна й до сьогодні вказують на те, що в жодній з галузей наукового знання суб'єкт пізнання, яким може бути вчений чи інша особа, яка проводить дослідження, не ставиться в такі жорсткі рамки регламентації процесу дослідження, як слідчий. Ці суворі рамки покликані забезпечити найбільшу об'єктивність кримінально-процесуального пізнання, що зумовлене виключною важливістю очікуваних результатів як для конкретних осіб, пов'язаних із сферою судочинства, так і для всього державного механізму [2, с.109]. Такими обмеженнями закону для пізнання в процесуальному доказуванні є використання лише обмеженого переліку засобів дослідження, обмеженість пізнання певними термінами, а в разі потреби – встановлення чіткого порядку подовження термінів пізнання, здійснення пізнання лише уповноваженими на те суб'єктами, дотримання форми, в яку мають бути втіленими процедури й результати пізнання.

Ступінь та рівень наукового дослідження зазначених питань вказує нам на те, що виникли вони не сьогодні і мають доволі широке відображення в наукових джерелах. Різноманітні аспекти доказування, а в їх межах і використання в доказуванні результатів оперативно-розшукової діяльності розглянуті в підручниках з кримінального процесу, криміналістики, теорії ОРД, в дисертаційних та монографічних працях Д.В.Гребельського, Е.О.Дідоренка, В.А.Дорохова, О.О.Ейсмана, А.В.Іщенка, І.П.Козаченка, В.А.Колесника, М.М.Міхеєнка, М.А.Погорецького, М.Є.Шумила, М.П.Яблокова та інших науковців. Проте широкий аспект проблеми, а також зміни поточного законодавства й відомчих нормативних приписів викликають потребу продовження досліджень в цьому напрямі і, зокрема, тих, що розкривають питання використання слідчим в досудовому розслідуванні результатів пізнання фактичних обставин вчинення злочину, отриманих під час здійснення оперативно-розшукової діяльності.

140

Важливим є те, що пізнання слідчим обставин кримінального правопорушення виникає як необхідність, обов'язковість реагування з боку держави у формі здійснення досудового розслідування на загрозу гарантіям розвитку механізму безперешкодної роботи влади та існуванню суспільства. В зв'язку з цим фактичні обставини, які встановлюють в результаті процесуального пізнання, є істиною юридичною за своїм змістом та наслідками. Фактичний бік пізнаного переломлюється крізь призму юридичної оцінки, а тому і спрямованість пізнання, і зміст встановленого слідчим в ході проведення ним слідчих (розшукових) та інших процесуальних дій є доволі специфічними. Пізнання слідчим фактичних обставин кримінального правопорушення передбачає наявність процесуальних приписів щодо порядку вчинення певних дій слідчим, має визначені межі пізнання, які суворо окреслені нормами права.

Певна особливість пізнавальної діяльності в кримінальному провадженні полягає і в тому, що її предметом виступають конкретні факти минулого і теперішнього, які зазвичай не мають прямих аналогів в об'єктивній дійсності, також і серед обставин інших кримінальних проваджень, навіть за тим же складом злочину чи різних злочинних дій за участю тих же самих виконавців. Кожен злочин як окрема подія має чітко виражену індивідуальність. Якщо ж слідчому чи прокурору особисто відомі обставини вчинення злочину, то він як представник органу досудового розслідування не може бути суб'єктом пізнання оскільки отримує інший процесуальний статус – очевидця як свідка, потерпілого, підозрюваного і тому підлягає відводу.

Пізнання у кримінальному провадженні базується на пізнаних закономірностях суспільних та природних явищ і спрямоване не на подальше поглиблення у сутність об'єкта, а на встановлення істини конкретного факту. Специфіка такого пізнання зумовлена низкою

обмежень та приписів процесуального і етичного характеру, що пояснюється своєрідністю предмета дослідження, яким є суспільно небезпечне діяння, що має ознаки кримінального правопорушення. Разом з тим, під час кримінально-процесуального пізнання його суб'єктом (слідчим, прокурором) можуть бути штучно створені ситуації, які моделюють умови для прояву таких сутностей. Водночас створення таких ситуацій слідчим чи прокурором є можливим лише у чітко встановленій формі слідчих (розшукових) або негласних слідчих (розшукових) дій, якими можуть бути слідчий експеримент, спеціальний слідчий експеримент, імітування обстановки вчинення злочину тощо. В такому випадку кримінально-процесуальне пізнання може містити в собі не тільки ретроспективний, але й перспективний аспект. Для створення таких ситуацій суб'єкт процесуального пізнання повинен володіти знаннями в галузі криміналістичної тактики і, зокрема, уміти піддати належній оцінці слідчу ситуацію, спланувати й провести тактичну комбінацію чи оперативно-тактичну операцію, підібрати відповідний тактичний прийом й уміло застосувати його під час проведення процесуальної дії.

Розвиток процесу пізнання протікає від більш загального до окремого, від конкретики явищ до конкретики фактів, що складають юридично значущу основу самих явищ. Виразом такого переходу є поява підстав для початку процесу кримінально-процесуального доказування. Останнє виникає на базі пізнання, проте не є дзеркальним відображенням пізнавальної діяльності. Об'єктивні закономірності процесу кримінально-процесуального пізнання неодмінно опосередковані суб'єктивізмом особи, яка пізнає. В кримінально-процесуальному аспекті це проблеми внутрішнього переконання і правової свідомості [3, с.161-162].

Як поступальний і багатоетапний процес пізнання в пошуку істини має розвиток в декількох паралельних зрізах – кримінально-процесуальному, криміналістичному, оперативно-розшуковому, психологічному. Елементи кримінально-процесуального пізнання можуть мати місце не лише в процесуальній, а й в непроцесуальній діяльності. По суті мова йде про різні рівні пізнання в залежності від рівнів відображення дійсності. В такому розумінні можна вести мову про процесуальний рівень відображення дійсності в пізнанні – доказування і непроцесуальний – криміналістичне, оперативно-розшукове пізнання. До непроцесуального пізнання відносять пізнання істини у кримінальному провадженні насамперед в результаті проведення оперативно-розшукових заходів. Під час здійснення оперативно-розшукової діяльності можуть бути також встановлені фактичні обставини, що за певних умов можуть розглядатися як докази або матимуть значення для доказування і тому оперативно-розшукову діяльність також можна розглядати як пізнання, яке має значення для встановлення істини у процесуальному розумінні. В той же час не правильно було б ототожнювати всю оперативно-розшукову діяльність з пізнанням у кримінальній справі [4, с.157-158].

Будучи різновидом загальнолюдської пізнавальної діяльності, як процесуальне доказування, так і оперативно-розшукова діяльність загалом розвиваються за законами пізнання, законами теорії відображення. Як і в будь-якому процесі пізнання, в процесуальному доказуванні і в оперативно-розшуковій діяльності має місце чуттєве і раціональне пізнання, яке здійснюється суб'єктами цієї діяльності. Оперативно-розшукове пізнання є специфічним різновидом соціального пізнання, під час якого суб'єкти оперативно-розшукової діяльності отримують специфічний тип спеціального знання, що зумовлене як об'єктом пізнання, так і оперативно-розшуковими силами, засобами, формами та методами оволодіння ним. Таке пізнання відрізняється від кримінально-процесуального за багатьма рисами: за початком здійснення пізнання; об'єктом та метою; засобами; способами; формами; правовим статусом суб'єктів тощо. До того ж, на відміну від

кримінально-процесуального пізнання, суб'єктам якого недоступні для безпосереднього сприйняття обставини події, що відбувалася в минулому, суб'єкт оперативно-розшукового пізнання, яким є оперативний співробітник, безпосередньо через свої органи відчуття або опосередковано через осіб, котрі залучені до оперативно-розшукової діяльності, може сприймати факти, явища, події, дії окремих осіб, котрі мають безпосереднє відношення до злочину, до того ж, як на етапах підготовки, безпосереднього вчинення або відразу після вчинення злочину. Суб'єкт оперативно-розшукового пізнання може бути і очевидцем злочину, що повністю виключене для суб'єкта процесуального пізнання. Водночас оперативно-розшукове пізнання відіграє важливу роль для пізнання кримінально-процесуального, оскільки забезпечує відповідні передумови для швидкого встановлення винних у вчиненні злочину засобами кримінального процесу. Це передбачає отримання співробітниками оперативних підрозділів даних про очевидців злочину, про місце знаходження документів і предметів які були знаряддям злочину, зберегли на собі його сліди, були об'єктами злочинних дій, а також грошей чи інших цінностей, нажитих злочинним шляхом та всіх інших предметів, які виступали засобами вчинення злочину, встановлення фактичних обставин його вчинення і виявлення винних осіб.

Отже, пізнання фактичних обставин злочину розпочинається ще до початку досудового розслідування і часто – в межах оперативно-розшукової діяльності. Проте, доказування в кримінальному провадженні, як елемент пізнання, об'єктивно не може виникнути до виконання відповідних процесуальних процедур, оскільки для цього потрібне процесуальне опосередкування. Оцінка слідчим результатів оперативного пізнання фактичних обставин вчиненого злочину може стати поштовхом для розвитку пізнання кримінально-процесуального і вплинути на прийняття слідчим рішення про внесення відомостей про виявлений злочин до Єдиного реєстру досудових розслідувань та початок кримінального провадження. Основним суб'єктом оперативно-розшукового пізнання є співробітник оперативного підрозділу, який здійснює оперативно-розшукову діяльність і має певні владні повноваження, що визначаються його посадовим статусом. До суб'єктів оперативно-розшукового пізнання правомірно відносити й керівників оперативних підрозділів, котрі здійснюють керівництво та контроль за такою пізнавальною діяльністю і дають оцінку отриманим результатам.

Початок кримінального провадження переводить процес пізнання фактичних обставин вчиненого злочину на процесуальний рівень і зумовлює початок доказування. Проте це не позбавляє пізнання його багаторівневого характеру. Оперативно-розшукова діяльність також надає свій внесок у таке пізнання і може навіть виявляти певний вплив як на процесуальне пізнання, так і на подальший хід доказування. Пізнання обставин кримінального правопорушення в межах здійснення за дорученням органу досудового розслідування оперативно-розшукових заходів надає можливість отримати оперативним шляхом інформацію, що потрібна для прийняття слідчим, прокурором процесуальних рішень щодо здійснення певних або інших слідчих (розшукових) дій, обрання тактичних прийомів їх проведення, застосування тактичних комбінацій, оперативно-тактичних операцій. Оперативно-розшуковим шляхом може бути зібрано інформацію, яка характеризує особу підозрюваного, його спосіб життя, наміри й можливості щодо переховування від кримінального переслідування, його зв'язки тощо. Це також є способом пізнання фактичних обставин злочину і може мати значення для прийняття низки процесуальних рішень. За дорученням слідчого співробітники оперативних підрозділів можуть проводити слідчі та негласні слідчі (розшукові) дії або оперативно-розшукові заходи, спрямовані на розшук осіб, які переховуються від органів досудового розслідування та суду, викраденого майна й грошових коштів і цінностей, майна, здобутого злочинним

шляхом, а також того, на яке може бути накладено арешт. Всі ці оперативні заходи також здійснюються з метою пізнання в межах досудового розслідування, а окремі з них безпосередньо спрямовані на доказування. Це дає підстави стверджувати, що оперативно-розшукова діяльність і пізнання, яке здійснюється в ході її проведення, може розглядатися важливим елементом кримінально-процесуального пізнання у кримінальному провадженні.

Обидва суб'єкта пізнання злочинів – і слідчий, і оперативний співробітник діють з дотриманням законодавчих приписів, відповідно, кримінального процесуального законодавства та законів, що регулюють оперативно-розшукову діяльність для досягнення збіжної мети, що полягає у протидії злочинності, але кожен з них властивими їм правовими засобами і методами. Водночас варто вказати на те, що в пізнанні фактичних обставин вчинення злочину і слідчий, і оперативний співробітник спираються на загальні закони пізнання і тому слідча та оперативно-розшукова практика отримання відповідних відомостей по суті не відрізняються від пізнання в інших галузях соціальної дійсності. Кримінально-процесуальна, і оперативно-розшукова форми пізнання мають збіжність у єдності мети, у використанні пізнавальних методів, у єдності інформаційного процесу, який полягає у збиранні, перевірці, оцінці та використанні інформації. З огляду на це, можна вказати на наявність відповідних співвідношень між змістом та сутністю доказування в кримінальному процесі та оперативно-розшукового документування, результатом якого стає встановлення фактичних обставин, які дають підстави для початку досудового розслідування. Сутність документування полягає в тому, що мета боротьби зі злочинністю досягається шляхом здійснення оперативно-розшукових заходів, спрямованих на виявлення таких, що готуються або вчинених злочинів, одержання інформації щодо причетних до них осіб, обставин, а також прийняття конкретних заходів, спрямованих на попередження й розкриття злочинів. Збіжність пізнання під час документування і доказування полягає в тому, що вони засновані на фіксації фактичних даних, які вказують на злочинну діяльність розроблюваних осіб і мають єдину мету – виявлення, розкриття, досудове розслідування злочину та боротьбу із злочинністю.

Висновки. Фактичні дані, що встановлені в результаті застосування оперативно-розшукових сил та проведення оперативно-розшукових заходів і відомості про які зафіксовані в матеріалах оперативної справи, без відповідного процесуального оформлення не можуть бути визнані доказами в кримінальному провадженні. І це істотно відрізняє результати пізнання в оперативно-розшуковій діяльності від пізнання з метою доказування в кримінальному провадженні. Проте завдяки використанню слідчим можливостей ОРД визначається перспектива майбутнього кримінально-процесуального доказування, будуються прогнози, припущення щодо його розвитку, створюються оптимальні моделі доказування. Будь-яка оперативно-розшукова інформація, котра за своїм змістом відображає результати пізнання фактичних обставин вчинення злочину, має перспективу використання в інтересах кримінального провадження. Рішення щодо процесуальних перспектив використання оперативно-розшукової інформації приймають слідчий, прокурор, суд. Отже, документування в оперативно-розшуковій діяльності і доказування в діяльності процесуальній мають багато збіжних рис у їх пізнавальному розумінні, проте за правовою природою та юридичними наслідками відрізняються між собою.

Література:

1. Кримінальний процесуальний кодекс України. – К.: Закон і Бізнес, 2012. – 320 с.
2. Якубович Н.А. Познание в предварительном расследовании преступлений / Н.А.Якубович // Советское государство и право. – 1970. – №11. – С.105-111.

3. Астафьев Ю.В. Структура уголовно-процессуального познания (процессуальный и непроцессуальный аспект) / Ю.В.Астафьев // Вестник ВГУ. Серия Гуманитарные науки. – 2005. – №2. – С.159-172.
4. Колесник В.А. Пізнання в кримінально-процесуальній діяльності та роль криміналістичної тактики в його забезпеченні / В.А.Колесник // Збірник наукових праць НА СБ України. – 2011. – №38. – С.157-163.

APPLYING BY INVESTIGATOR THE RESULTS OF OPERATIONAL INVESTIGATIVE COGNITION OF THE FACTUAL CIRCUMSTANCES COMMITTING A CRIME

КОЛЕСНИК У.

Realizing of preliminary investigation always aimed at knowing the circumstances of the criminal offense and the primary means of such knowledge are the investigators and undercover investigators actions.

Operational activities are often implemented in the form of a variety of search operations tasked with identifying and fixing put information about facts that are illegal in nature. Last of particular importance in the case study of events and their consequences that are or can be worn with sufficient probability of criminal law.

It is in this aspect, it is the knowledge of investigative and operational staff of the situation and circumstances of preparation, a socially dangerous acts, with signs of a crime that is the subject of study and forensic experts in criminal proceedings and the theory of operational activities. This gives reason to believe that knowledge of the circumstances of the criminal offense may have occurred in the course of criminal and procedural and operational activities. Use of investigator, prosecutor, court results in proving knowledge obtained operational units is undoubtedly important but should be done in strict compliance with the relevant procedural rules.

The current criminal procedural legislation of Ukraine is based on a balanced scientific theories, still embedded in its national traditions and norms at the same time takes into account the best practices of European countries with the opportunities combating crime not only by the pre-trial investigation and trial, but also due to allow the benefit of strong criminal justice potential operational and investigative law enforcement agencies.

The purpose of this article is to examine the issues that reveal not only possible, but also investigating the feasibility of using in proving the criminal proceedings results investigative operations knowledge of the circumstances of the crime and determine OSA cognitive value of materials for pre-trial investigation.

Relevance consideration of these problems is due to the necessity for a theoretical justification of the practice of application of the current criminal procedural legislation of Ukraine in the work of investigation, which is associated with the use of investigator, prosecutor material obtained in the course of search operations, to meet the needs of the criminal proceedings.

The current Code of Ukraine does not provide a source of evidence as "protocols search operations," but the notion of a single source of evidence - "document" that greatly enhances the use of investigator, prosecutor in proving documents drawn up by authorized employees of the units in the course of their operational activities.

Proper scientific substantiation of such opportunities and development agenda, rules, tactics investigative use of materials for criminal justice - advanced task of legal science. Provisions of Art. 2 Code of Ukraine stipulates that an important task of the criminal proceedings

is to protect individuals, society and the state of criminal offenses, protection of rights, freedoms and legitimate interests of the criminal proceedings and ensure prompt, full and impartial investigation and trial [1, p.7].

This task is possible only when adequate knowledge of the investigator, the prosecutor during the preliminary investigation and the court during the trial of all the circumstances of the committed criminal offense. That there should be a match submissions trial participants knowledge of all the factual circumstances of the criminal offense, which is necessary for the proper settlement of the proceedings on the merits, the circumstances that have taken place in reality. To install these circumstances are used as general knowledge of the laws and specific rules of criminal procedure of proof that is used to know the truth in its procedural sense.

Setting the particular circumstances of the criminal offense as the authenticity of a particular individual facts and extremity of the study during the preliminary investigation involves the complex nature of this kind of knowledge. In the orbit of procedure research gets a wide range of circumstances that have both direct and indirect relationship to the subject of criminal procedural knowledge. Only during the criminal procedural activities you can get information about the facts, which are of particular importance in the criminal proceedings and the circumstances which have legal significance. As a kind of knowledge in the broad sense and with all its inherent properties, cognitive activity prosecutor is different and essential characteristics, which lies primarily in the fact that knowledge when proof is made statutory means and in compliance with clearly defined terms of research. So no wonder processualists long until today indicate that none of the branches of scientific knowledge, subject knowledge, which can be a scientist or other person who conducts research, is not put into such rigid regulation process research investigator. These strict limits are designed to provide the most objective criminal procedural knowledge, which is caused by the exceptional importance of outcomes for specific individuals associated with the judiciary, and the entire state mechanism [2, p.109]. These limitations law for procedural knowledge in proving is to use only a limited range of research facilities, limited knowledge of certain terms, and if necessary is to establish a clear order extending the knowledge of only by authorized entities, compliance forms, which must be procedures and results embodied cognition.

The extent and level of research these issues shows us that they are having today and are quite widely reflected in academic sources.

Various aspects of proof, and within them and use in proving the results of operational activities discussed in textbooks on criminal procedure, criminology, investigative theory, in dissertations and monographs D.V.Hrebelskyi, E.O.Didorenko, V.A. Dorokhova, O.O.Eysman, A.V.Ischenko, I.P.Kozachenko, V.A.Kolesnyk, M.M.Miheyenko, M.A.Pohoretskyi, M..Shumylo, and M.P.Yablokov other researchers.

However, a wide aspect of the problem, and changing the current legislation and departmental regulatory requirements give rise to further research in this area and in particular those that reveal the use of investigators in pre-trial investigation results cognition factual circumstances of the offense, obtained in the course of operational activities .

It is important that the knowledge of the investigating circumstances of a criminal offense as the need arises, the binding reaction of the state in the form of pre-trial investigation into the threat of mechanism guarantees smooth power and existence of society.

In this regard, the factual circumstances that establish as a result of procedural knowledge is true law of its content and consequences. The actual direction of the known refracted through the prism of legal assessment, and therefore the focus of knowledge and content prescribed by the investigator in the course of his investigation and other procedural actions are quite specific.

Knowledge investigating the factual circumstances of the criminal offense requires

a procedural regulations for the carrying out certain actions investigator has determined the boundaries of knowledge, which is strictly defined by law.

Some feature of cognitive activity in criminal proceedings lies in the fact that its subject appear specific facts of the past and present, who usually do not have direct analogues in objective reality, and also among other circumstances, criminal proceedings, even for the same offense or different composition criminal acts involving the same performers.

Every crime as a separate event has a distinct personality. If the investigator or prosecutor personally known circumstances of the offense, it is as representative of the pre-trial investigation can not be the subject of knowledge because he receives another procedural status - witness, as a witness, victim, suspect and therefore subject to removal.

Knowledge of criminal proceedings based on the known laws of social and natural phenomena and is not aimed at further deepening the essence of the object, and to the truth of a particular fact. The specificity of such knowledge caused by a number of restrictions and regulations of the procedural and ethical, because of the originality of the research subject who is socially dangerous act that has signs of a criminal offense.

However, during the criminal procedural knowledge of his subject (investigator, prosecutor) can be artificially created situations that simulate the conditions for the exercise of such entities. However, creating such situations the investigator or prosecutor is possible only in clearly prescribed form investigative (detective) or covert investigative (detective) actions that can be investigative experiment, a special investigative experiment, simulation of the crime situation and so on.

In this case, the criminal procedural knowledge may include not only retrospective but also prospective aspect. To create such situations the subject of procedural knowledge must have knowledge of forensic tactics and, in particular, to be able to expose the relevant assessment investigation of the situation, plan and conduct tactical combination or operational-tactical operation, choose the appropriate tactic and apply it skillfully during the procedural action.

The development process of knowledge flows from the more general to specific, from concrete to concrete phenomena of the facts constituting the legal basis of the most significant events.

Expression of this transition is the appearance of the grounds for the commencement of criminal procedure proof. Last arises on the basis of knowledge, but not a mirror image of cognitive activity.

Objective regularities of criminal procedure knowledge necessarily mediated subjectivity of the person who knows. In criminal procedural aspect is the problem of moral certainty and legal consciousness [3 p.161-162].

As a progressive and multi-learning process in the search for truth is the development of several parallel cuts - Criminal Procedure, forensic, operational and investigative and psychological. Elements of criminal procedural knowledge can take place not only in procedural and non-procedural and at work.

In fact there are different levels of knowledge depending on the level of reflection of reality. In this sense one can speak of a procedural level in knowledge representation of reality - proof and nonjudicial - forensic, operational and investigative learning.

To nonprocessual knowledge include knowledge of the truth in criminal proceedings primarily as a result of search operations. During the implementation of operational activities can also be established factual circumstances, under certain conditions, can be treated as evidence or be relevant to the proof and therefore operational-search activity can also be seen as knowledge, which is important for the truth in the procedural sense. At the same time it would not correctly identify all the operational-search activity with knowledge of the criminal case [4, s.157-158].

As a kind of human cognitive activity, as proof procedural and operational-search activity generally developing knowledge on the laws, the laws of the theory of reflection. As in any process knowledge, procedural and proving in criminal activity is a sensible and rational knowledge that subjects performed this activity.

Operational and investigative knowledge is a specific kind of social cognition in which subjects investigative operations receive specific type of expertise that is caused as the object of knowledge, and operational and investigative powers, means, forms and methods of mastering it. Such knowledge is different from criminal procedure in many features: the beginning of knowledge; object and purpose; means; ways; forms; legal status of others.

Moreover, unlike the criminal procedure knowledge entities which are inaccessible to direct perception circumstances of the incident that took place in the past, an investigative operations knowledge, which is the operational staff directly through their bodies feeling or indirectly through persons who are involved in operational activities may perceive facts, phenomena, events, actions of individuals who are directly related to the crime, moreover, as in preparing a direct or immediately after the commission of the crime.

An investigative operations knowledge can be witnessed crime completely excluded subject to procedural knowledge. However, operational and investigative knowledge plays an important role in the knowledge of criminal procedure as it provides appropriate conditions for rapid installation guilty of a crime means criminal proceedings. This involves taking the employees in the units of data on witnesses a crime, the location of the documents and objects that were instruments of crime, retained traces were targets of action, and money or other assets, proceeds of crime and all other items which were the means of committing a crime, establishing the factual circumstances of its commission and identify those responsible.

Thus, knowledge of the actual circumstances of the offense begins before the pre-trial investigation and often - within operational activities. However, evidence in criminal proceedings, as part of knowledge, objective can not be to the appropriate judicial procedures, as this requires mediation procedure.

Evaluation of results of surgical investigator knowledge of the actual circumstances of the crime may be the impetus for the development of knowledge of criminal procedure and influence decision-investigator decision to make information on reported crimes in the Unified Register of pre-trial investigations and start criminal proceedings.

The main subject of investigative operations knowledge worker is operating unit's operational-search activity and has certain powers that are determined by its official status. The entities of operational-investigative knowledge rightly attribute and managers of operational units that administer and control such cognitive activity and evaluate the obtained results.

Getting criminal proceedings takes learning process factual circumstances of the crime on the procedural level and causes beginning of proof. However, this does not take away the knowledge of its multilevel nature.

Operational activities also provides a contribution to this knowledge and can even detect a certain impact on the procedural knowledge, and on the further course of proof.

Knowledge of the circumstances of a criminal offense within the authority on behalf of pre-trial investigation of search operations allows you to get a surgical procedure information needed for decision-investigator, prosecutor procedural decisions on some or other investigative (detective) action, the election of their tactics, the use of tactical combinations, operational and tactical operations.

Operatively-search can be collected by the information that characterizes the identity of the suspect, his lifestyle, intentions and possibilities to hide from prosecution, his connections and so on. It is also a way of knowing the actual circumstances of the crime and may have implications

for the adoption of a number of procedural decisions.

On behalf of the investigating officers in the units to conduct covert investigators and investigators actions or operational-search measures to search for persons fleeing from the pre-trial investigation and trial, stolen property and cash and valuables, property acquired through crime, and that which may be seized.

These operational measures are also made for the purpose of knowledge within the pre-trial investigation, and some of them directly aimed at proving. This gives reason to believe that the operational-search activity and cognition, which is carried out in the course of its implementation, can be considered an important element of criminal procedural knowledge in criminal proceedings.

Both offenses subject of knowledge and the investigator, and operational staff are in compliance with legal requirements, respectively, of the criminal procedure law and laws governing investigative operations to achieve convergent goal that is in countering crime, but each one inherent legal means and methods.

However, it is necessary to point out that the knowledge of the actual circumstances of the crime and investigation, and operational staff based on the general laws of cognition and therefore the investigation and search operations practice of obtaining relevant information is substantially different from knowledge in other fields of social reality.

Criminal Procedure and Operational forms of knowledge have convergence in unity of purpose in the use of cognitive techniques in the unity of the information process, which is in the collection, testing, evaluating and using information.

Given this, we can point to the presence of appropriate relationships between the content and nature of proof in criminal proceedings and investigative operations documentation, the result of which was the establishment of the factual circumstances that give rise to the beginning of the preliminary investigation.

The essence of the documentation is that the purpose of fighting crime is achieved through search operations aimed at identifying those that are prepared or committed crimes to obtain information about the persons involved in them, circumstances, and take concrete measures to prevent and solving crimes.

Convergence of knowledge in the documentation and evidence is that they are based on fixing the actual data that indicate criminal activity developed people and have a single goal - the identification, disclosure, pre-trial investigation of the crime and the fight against crime.

Conclusions. The evidence established as a result of search operations forces and conduct search operations and information are recorded in the case of operational materials without appropriate procedural design can not be considered evidence in criminal proceedings.

This result differs significantly knowledge of operational activities of knowledge for the purpose of proof in criminal proceedings. However, due to investigators determined investigative capabilities of the future prospect of criminal procedure of proof are based forecasts, assumptions about its development, are the best proof models.

Any operational information which by its content reflects the results of actual knowledge of the circumstances of the offense, has the prospect of use for criminal proceedings. Decisions on procedural perspectives use of operational information taken investigator, prosecutor and court. Thus, documentation of operational activities and evidence of procedural activities have many convergent features in their cognitive understanding, but by legal character and legal consequences differ.

References:

1. Кримінальний процесуальний кодекс України. – К.: Закон і Бізнес, 2012. – 320 с.

2. Якубович Н.А. Познание в предварительном расследовании преступлений / Н.А.Якубович // Советское государство и право. – 1970. – №11. – С.105-111.
3. Астафьев Ю.В. Структура уголовно-процессуального познания (процессуальный и непроцессуальный аспект) / Ю.В.Астафьев // Вестник ВГУ. Серия Гуманитарные науки. – 2005. – №2. – С.159-172.
4. Колесник В.А. Пізнання в кримінально-процесуальній діяльності та роль криміналістичної тактики в його забезпеченні / В.А.Колесник // Збірник наукових праць НА СБ України. – 2011. – №38. – С.157-163.